

S. Sayısı : 12

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Millî müdafaa, Adliye, ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/124)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1201

12 - V - 1934

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

«Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı» hakkında Ziraat vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8 - V - 1934 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte Yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Memleketin iktisadî sahalarda çalışan ve kemmî ve keyfi vaziyetleri yurdumuzun vusât ve ihtiyaçları ile nisbet görmeyecek bir raddede bulunan hayvanlarımız arasında tek tırnaklılar ile sığırların ve tahsis muharrik kuvvetlerinden istifade edilir. Hiç bir fennî kaide ve usule vakıf olmayan nalbandlar tarafından kâmilen iptidâî şekilde uygunsuz nal ve mîh tatbiki suretile bu nevi hayvanlarımızın tırnakları ve ayakları bozulmakta ve bozulmuş tırnakların tashihi imkânsızlığı karşısında kalmaktadır.

Tırnağı ve ayağı olmayan hayvan yok demektir. nalbandların cihaleti nal ve mîhların uygunsuz ve iptidâî şekillerde bulunuşu hayvanlarımızın mütemadiyen hırpalanmalarını millî servet ve iktisadiyatımızı rahnedar etmelerini mucib olmaktadır. Bu sebeplerden memleketimizde nalbandlık sanatı ile oğraşmak isteyenlerin behemehal bu sanatın inceliklerine ve tırnağın teşekkülâtına ve fennî usullerde nal ve mîh yapabilmesine ve bunları usul dairesinde tatbik eylemeyi bilmesine mütevakkriftir. Bunları öğretmek maksadile nalband mektepleri açılmasına ve amelî surette yetiştirmiş nalbantların da buralarda kursa tâbi tutulmalarına lüzumu kati vardır.

Gerek kursa tâbi tutmak hususunda ve gerekse seferberlik halinde kendilerine kolaylıkla müracaat edebilmek gayesile memleket dahilinde nalbandlık yapanlar ile bu sanatı öğrenübdâ icrayı sanat etmeyenlerin bilinmelerine lüzum olduğundan bunların tescil edilmelerine katiyetle lüzum vardır.

Memleket dahilinde açılmış ve açılacak olan nal, mîh imalâthanelerile nalband dükkânlarının fennî usullere aykırı muameleler yapmalarının temini için kendilerine daima murakabe altında bulundurulmaları maksadile mezkûr imalâthaneler ile dükkânlardan tescil edilmeleri zarureti vardır.

Kanunun tatbikini mecbur kıldığı hükümlere muğayir hareketlerde bulunacakların gayri kanunî teşebbüslerine mani olacak cezai hükümlerin ve müeyyedelerin bulunmasına zaruret vardır.

Nalbandlığımızın fennî esaslara tevfiği Âli askerî şûraca ve Büyük erkânı harbiyece iltizam kılınmış ve esasen keyfiyetin hayvanlarımızın hıfzıssıhha noktai nazarından ehemmiyeti izahıtan müstağni bulunmuş olduğundan bu hususu istihdaf eden nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkındaki kanun lâyihası tanzim kılınmıştır.

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat encümeni
Karar No. 4
Esas No. 1/124

20 - XI - 1935

Yüksek Reisliğe

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkında Ziraat vekilliğince hazırlanmış İera Vekilleri Heyetinin 3 - V - 1934 toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve encümenimize gönderilen kanun lâiyhası Ziraat vekilliği uzmanı hazır bulunduğu halde okunub görüşüldü.

Hayvanlardan tek tırnaklılar grubunun ve hele atlarla aygır, kısırak, idiş ve katırların binek, araba, çift hayvanı olarak ziraatte gördükleri değerli işlerden başka askerlikteki önemi ayrıca büyüktür.

Memleket ekonomi ve savgasında önemli yeri olan ve çiftçinin bellei başlı yardımcısı bulunan atlarımızın bilgisiz nalbandlar tarafından ayaklarına çakılan uygunsuz nal ve mihlar yüzünden ayaklarının ne kadar bozukluğu ve tırnaklarının düzeltilmez bir hale geldiği ve bu gibi hayvandan bir çoklarının işe yaramayacak derecede sakatlandığı göze çarpmaktadır.

Memleket zenginliğiyle alâkadar olan bu duru-

mun uzamasına meydan vermemek üzere yetişmiş ve bundan sonra yetişecek olanların açılacak nalband mekteplerinde kurs görmesi veya mektepte okumaları ile bu eksiğin ortadan kaldırılmasını encümenimiz yerinde bulmuş ancak memleketin hemen her tarafında birden tatbiki mümkün olmayan bu kanunun mümkün mertebe kısa bir zamanda başarılabilmesi için tahsisatsızlık yüzünden güçlüğü uğramaması dileğiyle ve bir takım değişikliklerle lâyiha kabul edilmiştir.

Havaleleri mucibince Millî müdafaa encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Zr. E. Reisi	M. M.	Kâtib
İzmir	Manisa	Bolu
R. Köker	Yaşar Özey	
Maraş	Seyhan	Niğde
M. Ural	T. Tarman	C. Orer
Bolu	Yozgad	Konya
Ş. Gülez	Ö. Evci	C. Tekin
Denizli		Kırşehir
E. A. Tokad		A. Esen

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar No. : 14
Esas No. : 1/124

20 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

Yüksek Meclisin yeni devriminden ötürü tekrar encümenimize verilen Başvekâletin 12 - V - 1934 tarihli ve 6/1201 numaralı tezkeresile ona bağlı olan nalband mektepleri ve nalbantlık sanatı hakkındaki kanun projesi ve esbabı mucibesi ve Ziraat encümenince incelenerek yapılan mazbatası encümenimizde de Ziraat vekili ve Baytar Genel direktörü ile M. M. vekilliğinden gönderilen memur ile okundu ve görüşüldü:

Zirat encümeni mazbatasında yazıldığı veç-

hile tarım işinde çiftçiye yardım eden hayvanatın süel işte de büyük hizmeti olduğu gibi memleketin servetini teşkil eden hayvannattan istifade için en mühim uzvu olan ayaklarının kendisinden beklenen hizmeti yapacak halde bulundurulmasında o kadar önemlidir.

Hal böyle iken memleketin hayvan mevcudile bunların ayak işiyle uğraşan nalbandların mevcudu arasında büyük farklar olduğu gibi büyük bir kısmı da bu işten anlamamaktadır. Orduca yetiştirilip vatan işine dönen ve as-

keri nalband mekteplerinden çıkan nalbandlar da az miktardadır.

Böyle hayvan ayaklarına urulan nalların fennî surette yapılınması ve hasta hayvanların nalbandlar tarafından tedavileri, bunları imha etmekte olduğuna şüphe yoktur. Bu kanun projesile teklif olunan tedabirin ierasından evvelde memleketin bu cihetle de bilğisinin arttırılması icab etmekde ise de bu işe henüz başlanacağına göre mekteb açılan ve kurs yapılan bölgelerden başka yerde kanunun tatbik edilmiyerek nalbandlar, mekteplerinden ve kurslardan çıktıkça istenilen evsaf ve şeraitte nalbant yetiştirildikçe ve nal imalât-haneleri ziyadeleştikçe o bölgelerde tatbik sahasına geçilmesi kaydile ve maddelerin bir birile birleştirilerek ve bazı maddeler silinip ve cezaî hükümlerinde dahi ceza hadleri hakikatleştirilerek ve vilâyet idare heyetine olacak itiraz müddetin on beşe iblâğı muvafık görölerek kanun projesi encümenimizce kabul edilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. M. En. R.	M. M.	Kâtib
İstanbul	Diyarbakir	Erzurum
Ş. Gökberk	K. Sevüktekin	Ş. Koçak
Antalya	Balıkesir	Elâziz
C. Mengilibörü	C. Esener	A. Saffet Ohkay

Gazi Anteb	İstanbul	Kırşehir
Kanunun kül ha-	Dr. H. Ş. Erel	L. M. Özdeş
linde aleyhindeyim		
B. Kaleli		
Kocaeli	Manisa	Maras
N. Bozatlı	K. N. Diru	H. R. Tangut
Urfa	Samsun	Tekirdağ
Ahmed V. Yazgan	R. Barkın	R. Apak
Tokad		
H. Konay		

On ikinci maddedeki kazaî salâhiyetin baytar huzurile idare meclislerine verilmesi; kaza merkezlerinin çoğunda baytar mevcud olma-
dığına göre imkânsızlığa maruzdur. Kaldı ki bu sususta vahdetikaza nazariyesinden ayrılmaya sebep ve zarurette yoktur kanaatindeyim.

Muğla
Nuri Tuna

Kanun lâyihasının 12, 13, 14 ve 15 nci maddelerinde yazılı ceza hükümlerinin İdare Heyetlerince değil adli mahkemeler tarafından verilmesi mevcud kanunî mevzuata daha uygundur mütaleasındayım.

Erzurum sayılvı
A. Akyürek

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/124

Karar No. 27

26 - V - 1937

Yüksek Reisliğe

Başvekâletin 12 mayıs 1934 tarih ve 6/1201 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilüb Encümenimize havale edilen nalband mektepleri ve nalbandlık hakkındaki kanun lâyihası ile Ziraat ve Millî Müdafaa encümenlerinin mazbataları Ziraat ve Millî Müdafaa vekâletlerinden gelen memurlar huzurile okundu ve incelendi.

İşleyen millî servetlerimizin en mühim kısmını teşkil eden ve her bakımdan ehemmiyet ve faydası meydanda olan hayvanlarımızın trnaklarını muhafaza için nalbandların fennî bir bilgi dahi-

lide çalışmalarını, çakılan nal ve mihların da teknik usullere uygun olmasını temine matuf olan bu lâyiha Encümenimizce esas itibarile kabul edilmiş ve bazı maddeler üzerinde aşağıda gösterilen değişiklikler yapılmıştır.

Kanunun adı, nalband mektepleri ve nalbandlık hakkında kanun şekline konduktan sonra birinci maddenin birinci fıkrası aynen kabul edilmiş ve ikinci fıkrada yer yer verilen kurs meselesi muvakkat mahiyette olacağı için muvakkat maddenin (A) fıkrasile ifade tensib olunmuştur.

Encümenimiz nalbadlığın mülkî ve askerî nalband mekteblerini bitirmiş veya kurs görmüş veyahud ecnebi memleketlerde nalbandlık tahsil ederek ehliyet imtihanında muvaffak olmuş kimselere hasrını muvafık görmüş ve ikinci maddeyi bu suretle kaleme almıştır.

Bir bölgede mekteb ve kurstan çıkanların miktarı o mahallin ihtiyacını temine kâfi geldiği takdirde bu şartları haiz olmayanlara o bölgede nalbandlık ettirmemesi için Ziraat, Mill Müdafaa encümenlerinin kabul ettikleri esas Encümenimizce de muvafık görülmüş ancak muvakkat mahiyeti haiz olacağı için muvakkat maddenin (D) fıkrasile ifade edilmiş ve dördüncü madde üçüncü madde olarak aynen kabul edilerek yalnız son fıkrasına «O bölgede» kaydı ilâve edilerek alâkadarların başka bölgelerde tekrar kursa girebilmek hakları muhafaza edilmiştir.

Nalbandların tescile tâbi tutulmaları hakkındaki hükümler encümenince uzun münakaşaları mucib olmuş ve esasen memlekette diğer sanat erbabı gibi nalbandların da alâkadar dairelerce kayıdleri tutulmakta olduğu Millî müdafaa ve Ziraat vekâletlerinden gelen memurlar tarafından beyan edilmiş ve ayrıca nalbandların kaza merkezlerine müracaat gibi amelî bir faydası olmayan bir külfete tâbi tutulmaları bu bakımdan da doğru görülmeyerek tayıy edilmiştir.

Nalbandların hayvan tedavi etmeleri encümenince de tasvib edilmeyerek Hükümetin teklifindeki 14 madde maksada daha uygun görülerek 4 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin, nal ve mih yapılan yerleri ve bunları çakan nalbandları ve dükkânlarını daimî bir kontrol altında bulundurabilmesi için bunların buldukları yerleri o mahallin baytar idaresine veya en büyük Mülkiye memuruna bildirilmesi esasını encümenimizce de muvafık görülmüş ve 5 nci madde bu maksadla kaleme alınmıştır. Yalnız nal ve mih yapılan her yerin ve nalband dükkânlarının ilk açılışında ve bilâhare değiştirilmesinde faydalı görülen bu lüzumun bir

ruhsatname itası mahiyetinde olmayıp alâlâde bir ihbar olması ve gezgin nalbandların da ikametgâhların da bu kayde tâbi tutulmaları üzerinde ehemmiyetle durulmuştur. Altıncı maddede yapılacak nal ve mihların nizamnamesinde gösterilecek teknik şart ve şekilleri uygun olması ve bunlar haricinde nal ve mih çakılmasının o bölgede Ziraat vekâleti tarafından halka ilân edilmesi esasını konmuştur.

Yedinci madde ile bu kanunun sureti tatbik ve icrası ve kullanılacak nal ve teknik şekil ve şartlarını gösterir bir nizamname yapılmasının faydalı olacağı mülâhaza edildiği gibi cezai hükümlerde 8 nci madde ile ifade deilmiştir. Ancak bu kanun hükmüne mugayir olarak baytarlık yapmalarından veya hayvan tedavi etmelerinden dolayı hayvanın sakatlanması veya telef olması hallerinde ashâbının ahkâmı umumiyeye dairesinde haklarını aramaları mümkün olacağı gibi yine bu yüzden hastalığın salgın halini alması takdirinde de yapılacak muamele hayvan sağlık zabıtası kanununda musarrah bulunmuş olduğundan bu maksadları teminen ayrıca hükme konmasına lüzum görülmemiştir.

Ziraat encümenininin 16 nci madde ile cezaların sureti infazı hakkında koyduğu hüküm de esasen ahkâmı umumiyede mündemiç olduğundan tayıy edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine vermek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ad. E. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
Çorum	Kayseri	Erzurum
M. Çağul	H. F. Perker	F. Sirmen
Ankara	Antalya	Balıkesir
M. Ökmen	T. N. Arıcan	O. N. Burcu
Kastamonu	Kocaeli	Kocaeli
Dr. Ş. Şenozan	R. Akça	H. Tan
Antalya	Kayseri	Erzincan
Numan	R. Özsoy	A. Fırat
Bursa		
S. F. Talay		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 7
Esas No. 1/124

25 - XI - 1937

Yüksek Reisliğe

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatleri hakkında olub Başvekâletin 12 - V - 1934 tarih ve 6/1201 sayılı tezkeresile Büyük Millet Meclisine sunulan kanun lâyihası Ziraat, Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Millî Müdafaa ve Ziraat vekâletlerinden gönderilen memurlar hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu:

Memleketin iktisadî hayatında ve millî müdafaa teşkilâtında önemli mevkii bulunan hayvanların nallanma usullerile kullanılacak nal ve mihlaların fenne uygun olmasını ve amelî surette yetiştirilmiş olub adetleri dört bine yakın olan nalbandlara açılacak kurslarda fennî usul ve vasıtaları öğretmek ve yeniden bu sanata gireceklerin bu mekteplerden mezun olmasını temin etmek ve bunlara aid dükkânların sıhhi şartlara uygunluğunu ve daimî kontrolünü mümkün kılmak için işbu kanun lâyihasının teklif edildiği okunan muhib sebeplerden ve alman izahattan anlaşılmiş ve bütçeye senevi 40 bin lira kadar cüzî bir tesir yapacak olan bu işin ehemmiyeti göz önünde bulundurulurak encümenimizce de lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve Hükümetin de mutabık bulunduğu Adliye encümeni metni müzakereye esas ittihaz olunmuştur.

Birinci madde aynen, ikinci madde kelime değişikliği ile, üçüncü madde keza aynen kabul edilmiştir. Beşinci madde dördüncü madde olarak kelime tashihi suretile, altıncı maddeden de ni-

zanname kaydı çıkarılarak beşinci madde olarak kabul edilmiştir.

Bir nizamname tanziminden bahseden yedinci madde metnin nihayetine alınmış ve sekizinci madde ibare değişikliği ile altıncı madde olarak ve muvakkat maddenin (B) fıkrasındaki (gibi her türlü masraflar) kaydı vazih görülmiyerek tayıyedilmek suretile kabul edilmiştir.

Ziraat vekâleti vazife ve teşkilât kanunu hayvan tedavisine salâhiyetli bulunanlar hakkında hükmü ihtiva ettiğinden Hükümet teklifinin 14 ncü ve Adliye encümeninin 4 ncü maddesinde yazılı olan ve nalbandların hayvan tedavisinden menini istihdaf eden hükmün ayrıca bu kanunda zikrine lüzum görülmeyerek madde lâyihadan çıkarılmıştır.

Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	İsparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	M. Ünsal	R. Karadeniz
Kâ.		
İstanbul	Çorum	Çorum
F. Öymen	M. Cantekin	E. S. Akgöl
Gümüşane	İzmir	Muş
D. Sakarya	K. İnanç	Ş. Çiloğlu
Muş	Seyhan	Yozgad
Ş. Ataman	N. Eldeniz	S. Genca
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkında kanun lâ-yihası

Nalband mektepleri

MADDE 1 — Ziraat vekâleti lüzum gördüğü yerlerde nalband mektepleri açar. Bu mekteplerde nalband yetiştirdiği gibi mektebli olmayan nalbandları tekâmül kursuna tâbi tutar. İşbu tesisat ve teşkilât her sene bütçede kabul olunacak tahsisat nisbetinde tatbik olunur.

MADDE 2 — Mektebli olmayan nalbandların kursları Ziraat vekâleti nalband mekteplerinin açılmasına kadar Millî Müdafaa vekâletince yapılacak talimatname ahkâmına tevfiқан askerî nalband mekteplerinde yaptırılır.

Nalbandlık

MADDE 3 — Türkiye hududları dahilinde nalbandlık yapmak isteyenlerin nalband mektebi mezunu olması yahud orduda nalband küçük zabıtlığı veya nalband gedikli küçük zabıtlığı yapmış bulunması şarttır.

MADDE 4 — Kanunun neşri tarihinden itibaren üçüncü maddede zikredilen evsaf ve şartları haiz olmayanlara nalbandlık sanatı mezuniyeti verilmez.

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkında kanun

Birinci kısım

Nalband mektepleri ve nalbandlık

MADDE 1 — Nalband yetiştirmek ve mektepleri olmayan nalbandlara kurs göstermek üzere Ziraat vekillığı lüzum gördüğü yerlerde nalband mektepleri ve kursları açar.

MADDE 2 — Türkiyede nalbandlık yapabilmek için:

A - Nalband mekteplerinden izinli olmak,

B - Kurs görmek,

C - İmtihanla bilgisini göstermek,

Ç - Orduda nalband küçük zabıtlığı yahud nalband gedikli küçük zabıtlığı yapmış olmak şarttır.

MADDE 3 — Kanun çıkmıca Ziraat vekillığının açacağı nalband mekteplerile kurslarında yetişecek nalbandlarla ihtiyacı karşılanan bölgelerde ikinci maddede gösterilen vasıf ve şartları taşımayanlara yeniden nalbandlık izni verilmez.

MADDE 4 — Nalband mektepleri açılan bölgelerin ikinci maddede gösterilen vasıf ve şartları taşımayanlara kurs görürülür. Bu kursa çağırılanlardan kursa çağırıldığı tarihten başlanarak mazeretsiz bir sene içinde kursa gitmeyenler sanatı yasak edilir.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Nalband mektepleri ve nalbandlık sanatı hakkında kanun projesi

Nalband mektepleri ve nalbandlık

MADDE 1 — Ziraat vekillığı lüzum gördüğü yerlerde nalband yetiştirmek için mekteb açar ve mektebli olmayan nalbandlar içinde kurslar yapar.

MADDE 2 — Türkiye Cumhuriyetinde nalbandlık yapabilmek için:

A - Askerî ve mülkî nalband mekteplerini bitirmiş olmak,

B - Kurs görmek,

C - İmtihanda bilgisini göstermek.

MADDE 3 — Ziraat vekillığının açacağı nalband mekteplerile kurslarından yetişecek nalbandlar veya evvelce yetişmiş olanlardan istifade temin edilmek suretile ihtiyacı karşılanan bölgelerde ikinci maddede gösterilen vasıf ve şartları taşımayanlar nalbandlık yapamaz.

MADDE 4 — Nalband mektepleri açılan bölgelerin ikinci maddede gösterilen vasıf ve şartları haiz olmayan nalbandları kursa tâbi tutulur. Kursu çağırılanlardan mazeretsiz bir sene içinde kursa gitmeyenlere sanatları yaptırılmaz.

**ADLIYE ENCÜMENİNİN DE-
ĞİŞTİRİŞİ**

*Nalband maktepleri ve nalband-
lık hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — Lüzum görü-
len bölgelerde Ziraat vekilliği
tarafından nalband mektepleri
açılır.

MADDE 2 — Nalbandlık ya-
pabilmek için; askerî ve mülkî
nalband mekteplerini bitirmiş
olmak veya kurs görmek lâ-
zımdır. Ecnebi memleketlerde
nalbandlık tahsil etmiş olanlar
ehliyet imtihanına tâbidirler.

MADDE 3 — Nalband mek-
tebi açılan mntakalarda ikin-
ci maddede gösterilen vasıf ve
şartları haiz olmayan nalband-
lar kursa tâbi tutulur. Kursu
çağrılanlardan mazeretsiz bir
sene içinde kursu gitmiyenler
o bölgede sanattan men edilir-
ler.

**BÜTÇE ENCÜMENİNİN DE-
ĞİŞTİRİŞİ**

MADDE 1 — Adliye encü-
meninin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — Nalbandlık ya-
pabilmek için Askerî veya Mül-
kî nalband mekteplerini bitir-
miş veya kurs görmüş olmak
lâzımdır. Ecnebi memleketler-
de nalbandlık tahsil etmiş olan-
lar ehliyet imtihanına tâbidir-
ler.

MADDE 3 — Adliye encü-
meninin üçüncü maddesi aynen

Hâ.

Zr. E.

M. M. E.

İkinci kısım

Deftere yazma

MADDE 5 — Kanunun neşri tarihinden itibaren üçüncü maddede zikredilen vasıf ve şartları haiz olmayan nalbandlar nizamnamesi mucibince kursa tâbi tutulurlar.

MADDE 5 — Mektebden çıkmış veya kurs görmüş veya askerlikte nalbandlık kursuna giren nalbandlar sanatlarını yapmı veya yapmamı buldukları vilâyetin baytar müdürlüğü tarafından kaza merkezlerine davetle bir kere için deftere yazılır.

Vilâyet baytar müdürlerinin göstereceği usul dairesinde her sene mahalî Hükümet veya ihtiyar heyetleri ile bunların yoklamaları yapılır.

Her sene terhis edilen nalband küçük zabitlerle nalband gedikli küçük zabitlerinin yazılmaları için bunların uzatıl künye ve eğleşme yerleri Millî Müdafaa vekillîğinden Ziraat vekillîğine bildirilir.

MADDE 5 — Askerî ve mülki nalband mektebinden çıkmış veya kurs görmüş nalbandlar sanatlarını yapmı veya yapmamı buldukları vilâyetin Baytar müdürlüğü tarafından askerlik mükellefiyetini bitirmeyenlerin mahallin askerlik şubelerinden kayıtları almarak ve bitirmiş olanları da bir kere için kaza merkezlerine davet edilerek deftere yazılır.

Vilâyet baytar müdürlerinin göstereceği usul dairesinde her sene mahalli Hükümet veya ihtiyar heyetlerinden vaziyetleri yazı ile sorulur. Her sene terhis edilen nalband erat ve erbaşlarının deftere yazılmaları için bunların uzatıl künye ve eğleşme yerleri. Millî Müdafaa vekillîğinden Ziraat vekillîğince bildirilir.

MADDE 6 — Kanunun neşri tarihinden on sene geçtikten sonra beşinci maddede zikredilen kursa iştirâk etmemiş nalbandlar icrayı sanattan men edilirler.

MADDE 6 — Nalbandlık kurslarına henüz girmemiş olup ta pratik bir surette nalbandlık yapanlar için beşinci madde hükümleri yükütlüdür.

MADDE 6 — Kursu çağrılanların kurs müddetince ihtiyaçları Ziraat vekillîğince alınacak tahsisattan temin olunur.

Tescil

MADDE 7 — Mektebten çıkmış ve yahud askerlikte nalbandlık kurslarına iştirâk etmiş nalbandlar icrayı sanat etsin etmesin buldukları vilâyetin Baytar müdürlüklerine müracaatla behemehal kendilerini tescil ettirecekler ve her sene yoklamalarını yaptıracaklardır.

Üçüncü kısım

Nal, mih imalâthanelerile nalband dükkânları

MADDE 7 — Nal, mih imalâthanesi ile ikinci maddede yazılı vasıfları taşıyanlardan nalband dükkânı açmak ve gezgin nalbandlık yapmak isteyenler nizamnamesinde yazılı şartları göstereceklerine dair taahhütname vermeğe ve imalâthanesini veya dükkânını baytar idaresine yazdırmağa yükümlüdür.

MADDE 7 — Nalbandlar hayvan sağtıamazlar ve ameliyat yapamazlar, yalnız baytarlar gözeti ve sağtı altında yapılacak fennî tedbirleri yaparlar.

Ad. E.

B. E.

Hü.

Zr. E.

M. M. E.

Bu imalâthane ve dükkânlar Hükûmet baytarları tarafından en az senede bir kere kontrol edilir.

MADDE 8 — Nalbandlık kurslarına iştirak etmemiş olup ta amelî bir surette nalbandlık yapanlar dahi buldukları vilâyetin baytar müdürlüklerine müracaatla behemehal kendilerini tescil ettirecekler ve her sene yoklamalarını yapacaklardır.

Nal, mih imalâthanelerile nalband dükkânları

MADDE 9 — Nal ve mih imalâthanesi işletmek veya nalband dükkânı açmak isteyenler nizamnamesinde yazılı vasıf ve şartlara riayet edeceklerine dair taahhütname vermek ve üçüncü maddede yazılı vasıf ve şartları haiz nalbandlardan ustabaşı bulunmadığı kabul etmek ve bulunduracağı ustabaşlarının hüviyetlerini bildirmek suretile vilâyetten mezuniyet almağa ve imalâthanesini veya dükkânını bulunduğu vilâyetin baytar müdürlüğüne tescil ettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 10 — Nal ve mih imalâthanelerile nalband dükkânlarının nizamnamesinde yazılı vasıf ve şartlara uygun olması lâzımdır. Bu imalâthaneler ve dükkânlar sıhhi belediye nizamnamesi ahkâmına tabidir.

MADDE 8 — Nal ve mih imalâthanelerile nalband dükkânlarının nizamnamesinde yazılı vasıf ve şartlara uygun olması lüzumludur.

Dördüncü kısım

Genel hükümler

MADDE 9 — Türkiyede nal, mih yapan ve tatbik eden kurumlar ve nalbandlar bunları yapılacak nizamnamede belli edilecek teknik şartlara uygun vasıflarda ve açılan kurslarla bu ihtiyaç karşılanacak bölgelerde bu nal, mihları yapmağa ve yalnız bunları kullanmağa ve satmağa mecburdurlar.

MADDE 10 — Nalband mekteblerinin idarî ve teknik hususularile nal, mih imalâthanelerinin ve nalband dükkânlarının uyacakları vasıf ve şartları ve kurs görececek nalbandların kursları bütün nalbandların deftere yazılma ve senelik yoklama tarzlarıyla gezgin nalbandlık ve Türkiyede hayvanlara

Nal ve mih imalâthanelerile nalband mektepleri

MADDE 8 — Nalbandlar nal ve mih imalâthanelerini ve dükkânlarını baytar idaresine yazdırmağa mecburdurlar. Gezgin nalbandlar da bu kayda tâbidir. Bu imalâthane ve dükkânlar Hükûmet baytarları tarafından en az senede bir defa kontrol edilir.

MADDE 9 — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde nal ve mih yapan ve tatbik eden kurumlar ve nalbandlar, bunları 10 ncu madde veçhile belli edilecek teknik şartlara ve şekillere uygun vasıflarda ve açılan mekteb ve kurslara bu ihtiyacı karşılanacağı bölgelerde, nal ve mih yapmağa ve nalbandlar yalnız bu şekil nal kullanmağa mecburdurlar.

MADDE 10 — Nalband mekteblerinin idarî ve teknik hususularile nal, mih imalâthanelerinin ve nalband dükkânlarının uyacakları vasıf ve şartları ve kurs görececek nalbandların kursları ve bütün nalbandların deftere yazılması ve senelik yoklama tarzlarıyla gezgin nalbandlık ve Türkiye Cumhuriyetinde

Ad. E.

B. E.

Hü.

Zr. E.

M. M. E.

MADDE 11 — Seyyar nalbandlık, nizamnamesi ahkâmına tabidir.

vurulacak nal ve mihlarm vasıf ve şartlarının belli edilmesi için Ziraat vekilligince bir nizamname yapılır.

MADDE 11 — Nalbandların hayvan sağrıtmaları ve ameliyat yapmaları yasaktır. Yalnız bir baytarm gözeti ve sağrı altında bulunan hayvanların pansiyonlarını yaparlar, ilâçlarını içirir ve tatbik ederler.

hayvanlara vurulacak nal ve mihlarm vasıf ve şartlarını Ziraat vekilligi tayin eder.

MADDE 11 — Bu kanunun tatbik sureti bir nizamname ile gösterilir.

Umumî hükümler

MADDE 12 — Türkiyede nal, mih yapan, tatbik eden ve kullanan şahıslar bu naları ve mihları nizamnamesinde tesbit edilecek muayyen fennî şartlara uygun vasıflarda ve müddetlerde yapmağa ve yalnız bunları kullanmağa ve satmağa mecburdurlar.

MADDE 13 — Nalband mekteblerinin idarî ve fennî hususlarıyla nal, mih imalâthanelerinin ve nalband dükkânlarının tâbi olacakları vasıf ve şartları ve kursa tâbi olacak nalbandların kursları, bilûmum nalbandların tescil ve senelik yoklama tarzlarıyla seyyar nalbandlık ve Türkiyede hayvanlara tatbik edilecek nal ve mihlarm vasıf ve şartlarını tesbit için bir nizamname yapılır.

Beşinci kısım

Ceza hükümleri

MADDE 12 — On birinci maddeye aykırı iş gören nalbantlar haklarında; baytarm da bulunduğu idare heyetinin kararı ile elli liraya kadar hafif para cezası verilir.

Tekrarlayan üç ay sanattan yasak edilir.

Sağrıtm yanlışlığı yüzünden hayvan sakatların veya ölürse sahibinin isteği üzerine ödetilir.

Sağrı altına alınan hayvanın hastalığı salgın ve bu yüzden bulaşıklık ba göstermiş ise hayvan sağlık zabıtası kanununun 6 3ncü maddesinde yazılı cezalar verilir.

MADDE 13 — Bu kanunun 5 nci ve 6 nci maddeleri hükümlerine aykırı gidenler 12 nci maddedeki heyet kararile 50 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılır.

Ceza hükümleri

MADDE 12 — Yedinci maddede aykırı iş gören nalbantlar haklarında; baytarm da bulunduğu idare heyetinin kararile bir liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası verilir. Tekrarlayanlar bir ay icrayi sanaattan yasak edilir. Sağrıtm yanlışlığı yüzünden hayvan sakatlanır veya ölürse sahibinin isteği üzerine ödetilir.

Sağrı altına alınan hayvanın hastalığı salgın ve bu yüzden bulaşıklık göstermiş ise hayvan sağlık zabıtası kanununun 63 nci maddesinde yazılı cezalar verilir.

MADDE 13 — Bu kanunun 5 nci madde hükmüne aykırı gidenler 12 nci maddedeki heyet kararile bir liradan 25 liraya kadar para cezasile cezalandırılır.

Ad. E.

B. E.

Hü.

Cezaî hükümler

MADDE 14 — Nalbandların hayvan tedavi etmeleri memnudur. Yalnız bir baytarın nezareti ve tedavisi altında bulunan hayvanların pansumanlarını yaparlar, ilaçlarını içirirler ve baytarların verecekleri edviyeyi tatbik edebilirler.

MADDE 15 — Memnuiyet hilâfına hayvan tedavi eden nalbandlar kazalarda idare heyetlerinin ve vilâyetlerde baytar müdürlüğünün riesliği altında askerlik şube reisi ve belediyeden seçilecek bir zatten mürekkeb bir heyetin kararile üç ay müddetle icrayi sanattan men edilir ve kendilerinden 50 lira hafif para cezası alınır. Tedavinin hatası yüzünden hayvan sakatlanır veya ölürse bedeli tazmin ettirilir. Eğer tedavi altına alınan hayvanın hastalığı salgın bir hastalık ise ve bu yüzden sirayet vaki olmuş ise hayvanların sağlık zabıtası kanununun 63 ncü maddesinde yazılı cezalar ile teşkiye edilir. Bu fıkrada yazılı ahvalde takibat ve muhakeme icrası umumî hükümlere göre salâhiyetli mahkemeye aiddir.

MADDE 16 — Tescil edilmiş nalbandlar kazalarda idare heyetlerinin ve vilâyetlerde baytar müdürlüğünün reisliği altında askerlik şube reisi ve belediyeden seçilecek bir zatten mürekkeb bir heyetin kararile icrayi sanattan men edilmekle beraber ayrıca da 50 lira para cezası alınır.

Zr. E.

MADDE 14 — Dördüncü ve yedinci maddede ki hükümlere uymayanların dükkân ve imalâthaneleri 12 nci maddede yazılı heyet kararile bu maddelerdeki hükümlerin tatbikına kadar kapatılır.

MADDE 15 — On ikinci maddenin son fıkrasından başka bu kanuna göre verilen kararlar aleyhine tebliğ tarihinden on gün içinde vilâyet idare heyetlerine itiraz olunabilir.

Vilâyet idare heyetlerinin doğrudan ve iptidaen veya itirazın verecekleri kararlar katidir.

MADDE 16 — Bu kanuna göre, katileşen cezalar Cümhuriyet müddeiumumiliğince yürütülür.

M. M. E.

MADDE 14 — Dördüncü ve sekizinci maddelerdeki hükümlere uymayanların dükkân ve imalâthaneleri 12 nci maddede yazılı heyet kararile bu maddelerdeki hükümlerine tatbikına kadar kapatılır.

MADDE 15 — On ikinci maddenin son fıkrasından başka bu kanuna göre verilen kararlar aleyhine tebliğ tarihinden on beş gün içinde vilâyet idare heyetlerine itiraz olunabilir. Vilâyet idare heyetlerinin doğrudan ve iptidaen veya itirazın verecekleri kararlar katidir.

MADDE 16 — Bu kanuna göre katileşen cezalar Cümhuriyet müddeiumumiliğince yürütülür.

Ad. E.

B. E.

MADDE 4 — Hükûmetin 14 ncü maddesi aynen.

Nal ve mih yapanlar ve nalband dükkânları

MADDE 5 — Nal ve mih yapanlar, nal ve mih yaptıkları yerleri, nalbandlar dükkânlarını, buldukları yerin baytar idaresine yoksa o yerin en büyük mülkiye memuruna bildirmeğe mecburdurlar. Gezgin nalbandlar da bu kayda tâbidirler. Nal ve mih yapılan yerleri ve nalband dükkânlarını Hükûmet baytarları kontrol ederler.

MADDE 6 — Yapılacak ve kullanılacak nal ve mihların teknik şart ve şekillere uygun olması lâzımdır. Bu şart ve şekiller nizamnamede gösterilir. Ziraat vekâletinin tayin ve ilân edeceği bölgelerde nalbandlar bunların haricinde nal ve mih çakamazlar.

MADDE 4 — Nal ve mih yapanlar, nal ve mih yaptıkları yerleri, nalbandlar dükkânlarını, buldukları yerin veteriner idaresine, yoksa o yerin en büyük mülkiye memuruna bildirmeğe mecburdurlar. Gezgin nalbandlar da bu kayde tâbidirler. Nal ve mih yapılan yerleri ve nalband dükkânlarını Hükûmet veterinerleri kontrol ederler.

MADDE 5 — Yapılacak ve kullanılacak nal ve mihların teknik şart ve şekillere uygun olması lâzımdır. Ziraat vekâletinin tayin ve ilân edeceği bölgelerde nalbandlar bunların haricinde nal ve mih çakamazlar.

MADDE 17 — Bu kanunun üçüncü maddesinde yazılı vasıf ve şartları haiz nalband ve ustabaşı istihdam etmeyenlerin ve vilâyetten mezuniyet almaksızın veya mezuniyet alıp ta nizamnamesindeki vasıf ve şartlara uygun olmaksızın nal ve mırh imalâthanesi ile nalband dükkânı açanların imalâthane ve dükkânları kazalarda idare heyetlerinin ve vilâyetlerde baytar müdürlüğünün reisliği altında askerlik şubesi reisi ve belediyeden seçilecek bir zatten mürekkeb bir heyetin kararile kapatılır.

MADDE 18 — On beşinci maddenin son iki fıkrası müstesna olmak üzere bu kanuna göre verilen kararlar aleyhine on gün vilâyet idare heyetlerine itiraz olunabilir. Bu itiraz üzerine vilâyet idare heyetlerinin vereceği kararlar katidir.

Ad. E.

MADDE 7 — Bu kanun hükmülerinin sureti tatbiki ile kullanılacak nal ve mihlarm teknik vasıf ve şartlarını gösterir bir nizamname yapılacaktır.

Cezâi hükümler

MADDE 8 — Dördüncü ve altıncı maddelere aykırı hareket edenlerden bir liradan on liraya kadar hafif para cezası alınır. tekerrüründe bir aya kadar sanatlarından men edilirler.

Beşinci madde hükmünü yerine getirmiyenler veya 2 nci maddedeki şartları haiz olmaksızın icrayı sanat edenler beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası ve tekerrüründe bir aya kadar hafif hapis cezasile cezalandırılırlar.

Bu kararlar meclisi idare heyetlerince verilerek tebliğ olunur. Mahkûmlar tebelluğ tarihinden itibaren bir hafta içinde Sulh mahkemesine itirazda bulunabilirler. İtiraz idare heyetinin kararının neticei hükme kadar infazını tehir eder. Sulh mahkemesinin itiraz üzerine vereceği kararlar katidir. Temyize tâbi değildir.

B. E.

MADDE 6 — Beşinci madde hükmüne aykırı hareket edenlerden bir liradan on liraya kadar hafif para cezası alınır. Tekerrüründe bir aya kadar sanatlarından men edilirler.

Dördüncü madde hükmünü yerine getirmiyenler ile ikinci maddedeki şartları haiz olmaksızın icrayı sanat edenler beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası ve tekerrüründe bir aya kadar hafif hapis cezasile cezalandırılırlar.

Bu cezalar mahallî idare heyetleri kararla verilir. Mahkûmlar kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bir hafta içinde sulh mahkemesine müracaat ederek bu karara karşı itirazda bulunabilirler. İtiraz idare heyetinin kararının neticei hükme kadar infazını tehir eder. Sulh mahkemesinin itiraz üzerine vereceği karar katî olup temyize tâbi değildir.

Hü.

Zr. E.

M. M. E.

MADDE 19 — 15 nci maddenin son iki fıkrası müstesna olmak üzere bu kanuna göre verilip katileşen para cezasına mütedair hükümler, hapsi hükümî müstesna olmak üzere, tahsili emval kanununa tevfikân tahsil edilir. Bu suretle yapılan takib neticesinde tahsil edilemediği takdirde ceza kanunu hükümlerine göre Cümhuriyet Müddeiumumiliklerince hapse tahvil ve infaz olunur.

MADDE 20 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 17 — Bu kanun yayım tarihinden muteberdir..

MADDE 17 — Bu kanun yayım tarihinden muteberdir.

Ad. E.

B. E.

MUVAKKAT MADDE — A

- Nalband mektepleri açılan bölgelerde mevcut nalbandlardan mektebli olmayanlar için Ziraat vekilliği tarafından kurslar açılır.

B - Kursu çağrılanların yol ve iâşe ve ibate ve ikamet gibi her türlü masrafları Ziraat vekâletince temin olunur.

C - Nalband mekteplerinden ve kurslardan yetişmiş olanlar o bölgenin ihtiyacına kifayet edecek miktara baliğ olunca kanunun ikinci maddesinde yazılı evsafı haiz olmayanlar nalbandlıktan men olunurlar.

D - Bu kanunda yazılı cezaî hükümler 2 nci maddedeki vasıfları haiz nalbandların kâfi miktarda mevcut bulunduğu ilân edilen bölgelerde tatbik olunur.

MADDE 9 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MUVAKKAT MADDE — A.

Adliye encümeninin aynen

B - Kursu çağrılanların yol, iâşe, ibate ve ikamet masrafları Ziraat vekâletince temin olunur.

C - Adliye encümeninin aynen

D - Adliye encümeninin aynen

MADDE 7 — Bu kanun hükümlerinin tatbik sureti ile kullanılacak nal ve mihlarm teknik vasıf ve şartları bir nizamname ile tayin olunur.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Hü.

MADDE 21 — Bu kanunun icrayi ahkâmma Dahiliye, Adliye, Millî müdafaa, Ziraat, Maliye vekilleri memurdur.

Bş. V.	Ad. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>
M. M.	Da. V.
<i>Zekâi</i>	<i>Ş Kaya</i>
Ha. V.	Ma. V.
<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>Fuat</i>
Mf. V.	Na. V.
<i>Hilmi</i>	<i>Ali</i>
İk. V.	S. İ. M. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>
G. İ. V.	Zr. V.
<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

Zr. E.

MADDE 18 — Bu kanunun hükümlerini Dahiliye, Adliye, Ziraat, Millî Müdafaa vekilleri yürütürler.

M. M. E.

MADDE 18 — Bu kanunun hükümlerini Dahiliye, Maliye, Adliye, Ziraat ve Millî Müdafaa vekilleri yürütürler.

Ad. E.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümlerini Dahiliye, Adliye, Ziraat ve Millî Müdafaa vekilleri yürütür.

B. E.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye ve Ziraat vekilleri memurdur.

